

**IZVJEŠĆE
O VREDNOVANJU TIJEKOM
PROVEDBE PLANA RAZVOJA
ŠIBENSKO - KNINSKE ŽUPANIJE
ZA RADOBLJE 2021. - 2027. GODINE**

Naziv akta strateškog planiranja	Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine
Naziv dokumenta	Izvješće o vrednovanju tijekom provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine
Vrsta vrednovanja	Vrednovanje tijekom provedbe (srednjoročno vrednovanje)
Razdoblje izrade	prosinac 2024. – ožujak 2025.
Naručitelj	Šibensko-kninska županija
Izvršitelj vrednovanja	Apsolon d.o.o.

Sadržaj

Sažetak	4
Najvažniji nalazi vrednovanja.....	4
Zaključci	4
Preporuke.....	4
Pouke (engl. lessons learned)	4
I. Uvod	6
I.I. Struktura izvješća.....	6
I.II. Opis postupka vrednovanja	7
II. Kontekst vrednovanja	9
II.I. Opis stanja.....	9
II.II. Zaključci prethodnog vrednovanja	9
III. Opis akta strateškog planiranja.....	11
III.I. Institucionalni okvir i ključni dionici	11
III.II. Strateški okvir	13
III.III. Intervencijska logika i okvir za praćenje i vrednovanje.....	17
IV.III. Financijski okvir	17
IV. Metodološki pristup	20
IV.I. Opis postupka vrednovanja	20
IV.II. Kriteriji i pitanja za vrednovanje	21
IV.III. Rizici	22
V. Nalazi	23
V.I. Pokazatelji uspješnosti	23
V.II. Odgovori na evaluacijska pitanja	29
VI. Zaključci	37
VII. Pouke postupka vrednovanja (engl. <i>lessons learned</i>)	39
VIII. Preporuke	40
Prilozi	42
Prilog I. Tim za vrednovanje	42
Prilog II. Vremenik provedbe vrednovanja	42
Prilog III. Opis korištene metodologije i ograničenja istraživanja	43
Prilog IV. Izvori podataka.....	44

Sažetak

Najvažniji nalazi vrednovanja

Proces provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine do sredine razdoblja važenja ocjenjuje se kao relativno uspješan prema kriterijima relevantnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, učinka i održivosti. Strateški okvir, odnosno posebni ciljevi i mjere Plana i dalje su relevantni te odražavaju razvojne potrebe županije. Pokazatelji uspješnosti u najvećoj mjeri bilježe napredak u ostvarenju posebnih ciljeva te je utvrđena potreba za nastavkom provedbe akta strateškog planiranja, s ciljem ispunjenja svih pokazatelja do kraja referentnog razdoblja. Uz to, iako u vanjskom okruženju postoje okolnosti koje utječu na dinamiku provedbe, utvrđeno je kako iste ne mijenjaju strateški i razvojni smjer Županije, zbog čega ne generiraju potrebu za izmjenama Plana.

Zaključci

Srednjoročno vrednovanje Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine dosadašnji tijek provedbe ocjenjuje relativno uspješnim te potvrđuje relevantnost posebnih ciljeva. Utvrđeno je kako do kraja razdoblja provedbe, s obzirom na trenutnu razinu ostvarenja, postoji potencijal za ostvarenje utvrđenih pokazatelja ishoda. S druge strane, vezano uz praćenje provedbe, u pogledu pokazatelja preporučeno je (neformalno) uvođenje alternativnih pokazatelja radi preciznijeg praćenja te revizija izvora podataka o ostvarenim vrijednostima u skladu na nacionalni standardima. Uz to, izražena je potreba za intenzivnijom ulogom šireg kruga dionika – Partnerskog vijeća, u upravljanju provedbom.

Preporuke

Preporuka	Odgovornost	Rok
Detalniji pristup praćenju pokazatelja uspješnosti	JU Razvojna agencija Šibensko-kninske županije	Neposredna provedba, na godišnjoj razini
Revizija izvora podataka za praćenje ostvarenih vrijednosti pokazatelja ishoda	JU Razvojna agencija Šibensko-kninske županije	Neposredna provedba, na godišnjoj razini
Praćenje provedbe od strane Partnerskog vijeća	Partnersko vijeće	Neposredna provedba, periodički

Pouke (engl. lessons learned)

- Relevantnost strateškog okvira u velikoj mjeri ovisi o preciznom utvrđivanju svih okolnosti koje utječu na provedbu akta strateškog planiranja, posebice vanjskih okolnosti, što umanjuje vjerojatnost pojave negativnih učinaka koji utječu na provedbu, usporavaju tijek ili onemogućavaju realizaciju ciljeva.
- Fleksibilniji pristup sustavu praćenja i vrednovanja koji dosljedno odražava definirane posebne ciljeve omogućava precizno praćenje napretka i uspješnosti provedbe akta strateškog planiranja.

- Primjena digitalnih alata u praćenju provedbe doprinosi učinkovitijem prikupljanju i obradi podataka, unapređuje izvještavanje te olakšava donošenje odluka temeljenih na relevantnim informacijama.
- Analiza i vrednovanje provedbe akata strateškog planiranja doprinose kvaliteti strateškog planiranja, kontinuitetu i nadogradnji u provedbi specifičnih javnih politika, uočavanju eventualnih ograničenja u predviđenim resursima te time unaprjeđenju kvalitete upravljanja razvojem u nadolazećim razvojnim ciklusima.
- Nadolazeći ciklus kratkoročnog strateškog planiranja, odnosno izradu Provedbenog programa Šibensko-kninske županije za razdoblje 2025.-2029. godine potrebno je uskladiti s Planom razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, kao srednjoročnim strateškim aktom.

I. Uvod

Izveštaj o vrednovanju tijekom provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine prikazuje nalaze vrednovanja provedbe Plana razvoja, kao srednjoročnog akta strateškog planiranja od značaja za jedinicu područne (regionalne) samouprave kojim su definirani posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva, s naglaskom na uspješnost realizacije definiranih ciljeva.

Vrednovanje tijekom provedbe, odnosno srednjoročno vrednovanje provodi se u skladu s člankom 48. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i 151/22) te povezanim Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) (dalje u tekstu: Pravilnik).

Postupak vrednovanja tijekom provedbe i Izvešće u nastavku provedeni su kao ocjena, odnosno usporedba stupnja ostvarenosti ciljeva i pokazatelja te relevantnosti i opravdanosti troškova tijekom razdoblja provedbe, odnosno na polovini razdoblja važenja Plana razvoja. Sukladno Pravilniku, srednjoročno vrednovanje provedeno je kao neovisna ocjena temeljem osnovnih kriterija vrednovanja – relevantnosti, djelotvornosti i učinkovitosti – uz dodatne kriterije vrednovanja.

I.1. Struktura izvješća

Struktura izvještaja definirana je Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave), odnosno Prilogu I. istog. Izveštaj nakon kratkog sažetka i uvodnog dijela, detaljno opisuje kontekst vrednovanja, metodološki pristup te osnovne informacije o samom Planu razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine. Slijedi analiza i odgovori na evaluacijska pitanja, koja se temelje na analizi dostupne dokumentacije i provedenim participativnim aktivnostima s ključnim dionicima. U završnom dijelu Izveštaja iznesene su preporuke i zaključci vrednovanja.

Slijedom navedenog, struktura izvješća podrazumijeva sljedeća poglavlja:

- **Sažetak** – sumira najvažnije nalaze vrednovanja, uključujući ključne zaključke i preporuke postupka vrednovanja;
- **Uvod** – opisuje strukturu izvješća te pregled osnovnih odrednica postupka vrednovanja koji se odnose na opseg vrednovanja i sastav tima za vrednovanje;
- **Kontekst vrednovanja** – koji podrazumijeva opis stanja u području provedbe javnih politika te povezanost i usklađenost Plana razvoja Šibensko-kninske županije s hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja. Dodatno, za širi kontekst vrednovanja izdvojeni su zaključci i vrednovanje procesa prethodnog vrednovanja, odnosno vrednovanja tijekom izrade Plana;
- **Opis akta strateškog planiranja** – temelji se na prikazu i analizi intervencijske logike akta strateškog planiranja, što je dodatno potkrijepljeno financijskim pretpostavkama za provedbu istog;
- **Metodološki pristup** – prikazuje kriterije vrednovanja i pitanja za vrednovanje te metode prikupljanja podataka i analize;

- **Nalazi** – sadrže podatke i dokaze na kojima se temelje odgovori na pitanja za vrednovanje, uključujući i procjenu uspješnosti realizacije definiranih pokazatelja;
- **Zaključci** – obuhvaćaju odgovore na sva pitanja za vrednovanje i utemeljeni su na nalazima i analizi podataka iz prethodnih poglavlja;
- **Pouke postupka vrednovanja** – koje nadilaze iznesene zaključke u smislu širine te mogu biti primijenjeni prilikom oblikovanja i provedbe javnih politika općenito;
- **Preporuke** – sadržavaju preporučene aktivnosti utemeljene na zaključcima postupka vrednovanja tijekom provedbe.

I.II. Opis postupka vrednovanja

Postupak vrednovanja u cijelosti je proveden sukladno metodologiji propisanoj Pravilnikom, odnosno poštujući standarde provedbe postupka vrednovanja. Navedeno primarno podrazumijeva da je vrednovanje tijekom provedbe provedeno sukladno utvrđenom planu vrednovanja, kojim je predviđena provedba srednjoročnog vrednovanja, definirana svrha i sadržaj istog te vremenski raspored provedbe i metodologija provedbe istog. Nadalje, vrednovanje je provedeno sukladno Odluci o početku postupka vrednovanja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA: 302-02/20-01/1; URBROJ: 2182/1-06-21-13) od 29. lipnja 2021. godine. Sukladno Pravilniku, Odlukom o osnivanju i imenovanju članova Odbora za srednjoročno vrednovanje Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA: 976-02/24-01/1; URBROJ: 2182-06-25-6) od 17. siječnja 2025. godine, te Odlukom o izmjeni Odluke o osnivanju i imenovanju članova Odbora za srednjoročno vrednovanje Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine od 19. veljače 2025. (KLASA: 976-02/24-01/1; URBROJ 2182-06-25-8) osnovan je Odbor za srednjoročno vrednovanje, nadležan isključivo za postupak srednjoročnog vrednovanja. Uz to, osnovan je Tim za vrednovanje, zadužen za operativnu provedbu vrednovanja.

Odbor za vrednovanje čine:

- Iris Ukić Kotarac, zamjenica župana, predsjednica Odbora za vrednovanje,
- Ognjen Vukmirović, zamjenik župana, zamjenik predsjednice Odbora za vrednovanje,
- Katarina Golubić Pauk, voditeljica Odjela za strateško planiranje i razvojne projekte, Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, članica Odbora za vrednovanje,
- Damir Lučev, stručni savjetnik, Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije, član Odbora za vrednovanje,
- Mario Mačković, voditelj odjela, Uprava za strateško planiranje i koordinaciju fondova EU, Sektor za strateško planiranje i upravljanje razvojem, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, član Odbora za vrednovanje.

Tim za vrednovanje čine:

- Zoran Belak, Razvojno inovacijski centar AluTech, ustanova za poticanje poduzetništva, istraživanje i razvoj, ravnatelj;

- Mia Burić, Apsolon d.o.o., viša savjetnica.

Postupak vrednovanja tijekom provedbe proveli su vanjski stručnjaci, funkcionalno neovisni o tijelima nadležnim za provedbu akta strateškog planiranja. Šibensko-kninska županija za vanjske stručnjake, odnosno vrednovatelje, ugovorila je tvrtku Apsolon d.o.o.

Obuhvat vrednovanja tijekom provedbe uključuje procjenu ostvarenja posebnih ciljeva u referentnom razdoblju, odnosno od usvajanja Plana do kraja 2024. godine. Svrha provedbe vrednovanja je praćenje realizacije planiranih pokazatelja učinaka te procjena učinkovitosti provedbe posebnih ciljeva i mjera. Dodatno, svrha vrednovanja je i identifikacija svih relevantnih čimbenika koji utječu na provedbu akta strateškog planiranja, bilo da na provedbu istog utječu u pozitivnom smislu te povećavaju djelotvornost i učinkovitost, ili u negativnom smislu, odnosno uzrokuju otegotne okolnosti u provedbi istog.

II. Kontekst vrednovanja

II.1. Opis stanja

Šibensko-kninska županija usvojila je Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine na sjednici Županijske skupštine.

Vizija Šibensko-kninske županije kao *regije visoke kvalitete života, privlačne, očuvane i valorizirane prirodne i kulturno-povijesne baštine, uravnoteženog razvoja temeljenog na znanju te konkurentnom i inovativnom gospodarstvu* jasan je vodič koji odražava posebne ciljeve koji se u odgovarajućim upravnim područjima javnih politika žele postići u srednjoročnom razdoblju. Vizija Šibensko-kninske županije usklađena je s vizijom i razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije i drugim hijerarhijski nadređenim dokumentima te nacionalnim vrijednostima i razvojnim načelima općenito.

Obaveza usklađenosti akata strateškog planiranja s ostalim aktima više ili jednake hijerarhijske razine definirana je načelom točnosti i cjelovitosti kao jednim od osnovnih načela na kojima se temelji sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem. Prioriteti Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine dio su šireg razvojnog konteksta usmjerenog na povećanje konkurentnosti gospodarstva, uključivo društveno okruženje, zelenu tranziciju i ravnomjeren razvoj. Slijedom toga, definirani posebni ciljevi, mjere te konkretne aktivnosti i projekti doprinose ostvarenju ciljeva definiranih na višim razinama, na čemu je utemeljena usklađenost istog sa strateškim aktima i planskim dokumentima više ili jednake hijerarhijske razine.

Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine dodatno je operativno razrađen kroz Provedbeni program Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2025. godine. Provedbeni program kao kratkoročni akt strateškog planiranja osigurava provedbu posebnih ciljeva iz Plana razvoja, odnosno funkcionalno povezuje Plan razvoja sa županijskim proračunom.

II.11. Zaključci prethodnog vrednovanja

Sukladno utvrđenom Planu vrednovanja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, tijekom izrade akta strateškog planiranja provedeno je vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje). Prethodno vrednovanje podrazumijevalo je procjenu usklađenosti akta strateškog planiranja s propisanim načelima i metodologijom strateškog planiranja koje definira Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem (NN 123/17, 151/22). Općenito, cilj prethodnog vrednovanja bio je *unaprijediti proces izrade akta strateškog planiranja kako bi se osigurala njegova zadovoljavajuća kvaliteta, sadržajna i metodološka usklađenost te provedivost.*

Ključni zaključci provedenog prethodnog vrednovanja bili su:

- Postupak izrade Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine u potpunosti je bio proveden sukladno metodologiji koju propisuje Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem (NN 123/17, 151/22) te su u proces izrade bili uključeni svi relevantni dionici sukladno načelu partnerstva.

- Analizom postojećeg stanja obuhvaćena su sva ključna područja društveno-gospodarskog i prostornog razvoja Šibensko-kninske županije, a analiza je utemeljena na relevantnim podacima, većinom prikupljenih iz sekundarnih izvora, što je dopunjeno primarnim izvorima, odnosno intervjuima i tematskim radionicama s ključnim dionicima. Analiza je provedena na najnižim prostornim razinama, sukladno dostupnosti podataka, čime je osigurano da identifikacija razvojnih potreba i potencijala bude utemeljena na specifičnim obilježjima pojedinih područja unutar Županije.
- Strateški okvir koji definira razvojne smjernice Šibensko-kninske županije odražava identificirane prioritete i razvojne potrebe, a definirani posebni ciljevi i mjere ocijenjeni su kao ostvarivi i mjerljivi, temeljem jasno definiranih pokazatelja ishoda. Dodatno, uspješna provedba akta strateškog planiranja osigurana je odabirom strateških projekata.

Preporuke iz prethodnog vrednovanja uključene su u nacrt Plana razvoja prije objave na javnom savjetovanju, odnosno prije usvajanja dokumenta, a odnosile su se na proširenje i produbljivanje analize stanja novim dostupnim podacima te izdvajanje specifičnih razvojnih područja (otoci i brdsko-planinska područja). Također, tijekom izrade uvažene su preporuke koje su se odnosile na doradu strateškog okvira i usklađivanje s europskom razvojnom vizijom.

III. Opis akta strateškog planiranja

III.1. Institucionalni okvir i ključni dionici

Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.–2027. godine srednjoročni je akt strateškog planiranja od značaja za jedinice područne (regionalne) samouprave kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja. Plan je usvojen na sjednici Županijske skupštine, nakon što je Partnersko vijeće 2. lipnja 2022. godine, jednoglasno odobrilo njegov prijedlog.

Proces izrade Plana razvoja započeo je u studenom 2019. godine donošenjem Odluke o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA: 302-03/19-01/2; URBROJ: 2182/1-01-19-1), donesene na sjednici Županijske skupštine.

Plan razvoja u potpunosti je usklađen sa zakonodavnim okvirom i podzakonskim aktima koji uređuje sustav strateškog planiranja, a koji čine sljedeći akti:

- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22),
- Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 37/23),
- Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23),
- Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/23).

Uz navedeno, proces izrade Plana razvoja bio je usklađen s metodološkim smjernicama definiranim Priručnikom o strateškom planiranju (Verzija 3.0) i Dodatkom priručnika o strateškom planiranju (Verzija 3.0) Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, što je osiguralo ispravnu primjenu odredbi zakonodavnog okvira kojim se uređuje priprema, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja.

Na temelju navedenih smjernica, Plan razvoja strukturiran je u skladu s propisanim obaveznim sadržajem i uključuje sljedeća poglavlja:

- Uvod,
- Srednjoročna vizija razvoja,
- Sažetak analize stanja,
- Opis srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala,
- Opis prioriteta javnih politika,
- Popis posebnih ciljeva i pokazatelja ishoda,
- Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja za razvoj Šibensko-kninske županije,
- Indikativni financijski okvir,

- Okvir za praćenje i vrednovanje,
- Prilozi, uključujući:
 - Predložak za izradu Plana razvoja,
 - SWOT analiza,
 - Sažet prikaz prioriteta, posebnih ciljeva i mjera,
 - Završno izvješće o postupku prethodnog vrednovanja tijekom izrade.

Uz navedeno, Plan razvoja kao povezane dokumente uključuje Komunikacijsku strategiju i Komunikacijski akcijski plan za Plan razvoja, kojima su definirani ciljevi i mjere odgovarajućeg informiranja, komunikacije i vidljivosti postupka planiranja javnih politika.

Tijekom izrade akta strateškog planiranja, provedeno je vrednovanje tijekom izrade, odnosno prethodno vrednovanje, temeljeno na tri osnovna evaluacijska kriterija, kriteriju važnosti (relevantnosti), kriteriju djelotvornosti (efektivnosti) te kriteriju usklađenosti (koherentnosti). Završetkom postupka prethodnog vrednovanja, Odbor za vrednovanje je usvojio izvješće u kojem vanjski stručnjak ocjenjuje da su prilikom izrade Plana razvoja uvaženi svi evaluacijski kriteriji te da je osigurana usklađenost istog s aktima strateškog planiranja više hijerarhijske razine. Konačno izvješće o prethodnom vrednovanju Odbor za vrednovanje je usvojio u II. kvartalu 2022. godine.

Izrada (i provedba) Plana razvoja utemeljena je na jasno definiranoj institucionalnoj strukturi koja osigurava uključenost glavnih dionika u procese donošenja odluka u postupku strateškog planiranja i provedbe.

Nositelj, odnosno koordinator izrade Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine je Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije. Sukladno načelu partnerstva, osnovano je **Partnersko vijeće Šibensko-kninske županije**, kao glavno savjetodavno tijelo s ciljem utvrđivanja zajedničkih prioriteta na razini Šibensko-kninske županije. Sukladno načelima ravnomjerne predstavljenosti partnera, transparentnosti i jednakosti članova u sastav Partnerskog vijeća su uključeni predstavnici Šibensko-kninske županije, jedinica lokalne samouprave, visokoškolskih ustanova, gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Radi unaprjeđenja operativne efikasnosti i donošenja informiranih odluka uz Partnersko vijeće osnovane su tematske radne skupine. Skupine su strukturirane prema ključnim područjima strateškog djelovanja: (1) Zdravstvo i socijalna uključenost, (2) Obrazovanje, znanost, kultura i sport, (3) Gospodarstvo i tržište rada te (4) Prirodni resursi, zaštita okoliša i prostorni razvoj. Članovi radnih skupina predstavnici su relevantnih javnih institucija, javnih i privatnih poduzeća, civilnog sektora odnosno ključnih dionika određenog sektora.

Nadalje, donošenjem Odluke Županijske skupštine od 16. prosinca 2022. godine o pokretanju postupka izrade dopuna Plana razvoja, obuhvat dokumenta proširen je na izradu Teritorijalne strategije razvoja otoka Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine kao naglasak na specifične potrebe otočnih područja unutar sveobuhvatne strategije županijskog razvoja.

Završno, vezano uz provedbu vrednovanja tijekom izrade akta strateškog planiranja, osnovan je **Odbor za vrednovanje** kao ključno tijelo u procesu vrednovanja Plana razvoja. Odbor za vrednovanje osnovan je temeljem Odluke o početku postupka vrednovanja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA: 302-02/20-01/1; URBROJ: 2182/1-0-21-13). U fazi provedbe akta strateškog planiranja, specifično za potrebe srednjoročnog vrednovanja, također je osnovan Odbor za vrednovanje, s ciljem organizacije i koordinacije provedbe vrednovanja.

III.II. Strateški okvir

Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine usmjeren je na rješavanje ključnih društvenih i gospodarskih izazova kako bi se smanjili razvojni dispariteti između priobalnog, zaobalnog i otočnog područja.

Identificirane potrebe odnose se na smanjenje negativnih demografskih trendova koji su osobito izraženi u ruralnim i otočnim sredinama, uz značajnu potrebu za povećanjem dostupnosti i kvalitete socijalnih i zdravstvenih usluga. Nadalje, kao razvojna potreba utvrđena je i modernizacija i proširenje kapaciteta društvene infrastrukture, uključujući odgojno-obrazovne, sportske i kulturne objekte, s posebnim naglaskom na manje razvijena područja.

Gospodarski potencijali regije zahtijevaju diversifikaciju djelatnosti, unaprjeđenje kompetencija radne snage te usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada, kao i razvoj cjelogodišnje turističke ponude. Kulturna baština identificirana je kao značajan potencijal za revitalizaciju i održivu valorizaciju kulturnim turizmom.

Iz perspektive prostornog razvoja, koja obuhvaća infrastrukturni razvoj i okolišnu održivost, istaknuta je potreba za ulaganjima u prometnu i telekomunikacijsku, odnosno digitalnu infrastrukturu te mrežu komunalne infrastrukture, uvažavajući pri tome izazove klimatskih promjena i održivog gospodarenja resursima.

Strateški okvir Plana razvoja strukturiran je na četiri razine, počevši od vizije, prioriteta te posebnih ciljeva i mjera. Plan razvoja tako ima četiri ključna prioriteta javne politike Šibensko-kninske županije: (1) Konkurentno gospodarstvo, (2) Uključivo, otporno i održivo društvo, (3) Zelena i funkcionalna Županija i (4) Ravnomjeran regionalni razvoj. Svaki prioritet, grana se na niz posebnih ciljeva kojih je ukupno 15.

U okviru **Prioriteta 1 Konkurentno gospodarstvo**, definirana su dva cilja koja se razrađuju u šest mjera. Posebni ciljevi odnose se na diverzifikaciju regionalnog gospodarstva te razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva.

Prioritet 2 Uključivo, otporno i održivo društvo podijeljen je na osam (8) posebnih ciljeva koji su dodatno specificirani i razrađeni unutar 21 mjere. Ključni elementi prioriteta odnose se na revitalizaciju kulturne baštine i komplementarno s tim poticanje kulturnih i kreativnih industrija. Nadalje, u sektoru odgoja i obrazovanja predviđen je set mjera koji se uz unaprjeđenje obrazovnog sustava u cjelini odnosi i na usklađivanje sustava odgoja i obrazovanja s potrebama tržišta rada. Kao element uključivog,

otpornog i održivog društva predviđena su ulaganja u jačanje kapaciteta i modernizaciju javne uprave i civilnog sektora, demografske mjere te ulaganja koja doprinose povećanju kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga.

Prioritet 3 Zelena i funkcionalna županija s definirana tri cilja i 12 mjera usmjeren je na zelenu tranziciju u širem smislu, odnosno zaštitu okoliša i očuvanje resursa. Planirana je revitalizacija neiskorištenih prostornih potencijala, energetska tranzicija poticanjem korištenja obnovljivih izvora energije i unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom, vodoopskrbe, odvodnje i obrade otpadnih voda. U sektoru prometa naglasak je stavljen na tranziciju prema ekološki prihvatljivijim oblicima prometa, između ostalog kroz povećanje kvalitete javnog prijevoza.

Prioritet 4 Ravnomjieran regionalni razvoj obuhvaća dva cilja i tri mjere. Fokus je na revitalizaciji gospodarstva i povećanju kvalitete života na otocima općenito, između ostalog implementacijom koncepta pametnih otoka, kao i na daljnji razvoj potpomognutih i brdsko-planinskih područja. Uz to, poseban naglasak stavljen je na održivi razvoj urbanih područja kao pametnih gradova.

Posebni cilj	Mjere
Prioritet I. Konkurentno gospodarstvo	
1. Razvoj diversificiranog gospodarstva	1.1. Oporavak gospodarstva i jačanje konkurentnosti podrškom modernizaciji, unaprjeđenju poslovanja te digitalizacijom i inovacijama 1.2. Razvoj poduzetništva i privlačenje investicija 1.3. Razvoj diversificiranog, otpornog i fleksibilnog turizma
2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	2.1. Poticanje razvoja poljoprivredne potporne infrastrukture i novih tehnologija te primjene dobrih praksi 2.2. Razvoj lokalnih prehrambenih lanaca 2.3. Poticanje razvoja potporne infrastrukture i novih tehnologija i praksi u sektoru ribarstva i akvakulture
Prioritet II. Uključivo, otporno i održivo društvo	
3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja	3.1. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uključujući unaprjeđenje sustava upravljanja i očuvanja kulturne i povijesne baštine 3.2. Razvoj i poticanje sektora kreativnih i kulturnih industrija
4. Razvoj kvalitetnog odgojno obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	4.1. Ulaganje u odgojno-obrazovni sustav 4.2. Povećanje kvalitete obrazovanja s naglaskom na usklađivanje potreba gospodarstva i ponude rada
5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora	5.1. Digitalizacija usluga i procesa javne uprave 5.2. Jačanje kapaciteta i ljudskih potencijala javne uprave 5.3. Razvoj i unaprjeđenje civilnog društva
6. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga	6.1. Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture 6.2. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga sukladno standardima kvalitete i potrebama zajednice

	6.3. Razvoj programa promocije zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti te programa prevencije u sustavu socijalne skrbi
	6.4. Razvoj i modernizacija infrastrukture socijalne skrbi
	6.5. Unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga u skladu sa standardima kvalitete i potrebama zajednice
7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju	7.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture
	7.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport te sport u funkciji obrazovanja
8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade	8.1. Stvaranje demografski poticajnog okruženja usmjerenog obiteljima
	8.2. Unaprjeđenje dostupnosti javnih sadržaja i površina za mlade i obitelji
9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije	9.1. Unaprjeđenje sustava civilne zaštite
	9.2. Ulaganje u povećanu sigurnost javnih i prirodnih površina
10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva	10.1. Razvoj širokopojasne infrastrukture
	10.2. Razvoj digitalnih kompetencija i digitalnih radnih mjesta
Prioritet III. Zelena i funkcionalna županija	
11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	11.1. Unaprjeđenje zaštite od onečišćenja i degradacije tla, mora i zraka te doprinos zaštiti okoliša
	11.2. Poticanje održivog upravljanja i valorizacije prirodne baštine
	11.3. Podrška mjerama zelene urbanizacije i zelene tranzicije integriranjem zelene infrastrukture
	11.4. Revitalizacija zapuštenih i nedovoljno korištenih prostora
	11.5. Povećanje otpornosti na posljedice klimatskih promjena te na prirodne i antropogene rizike
12. Zelena i energetska tranzicija	12.1. Razvoj infrastrukture i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u privatnom i javnom sektoru
	12.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo
	12.3. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti vodoopskrbne infrastrukture te sustava odvodnje i obrade otpadnih voda, kao i ostalih oblika komunalne infrastrukture
13. Razvoj održive mobilnosti	13.1. Unaprjeđenje cestovnog prometa
	13.2. Unaprjeđenje pomorskog prometa
	13.3. Unaprjeđenje pješačkog i biciklističkog prometa
	13.4. Modernizacija i povećanje dostupnosti javnog prijevoza
Prioritet IV. Ravnomjeren regionalni razvoj	
14. Poticanje ravnomjernog	14.1. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva na otocima i razvoj pametnih otoka

razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja	14.2. Poticanje revitalizacije gospodarstva i društva potpomognutih i brdsko-planinskih područja
15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva	15.1. Poticanje održivog razvoja urbanih područja te razvoj pametnih gradova i sela

Na razini Šibensko-kninske županije u okviru definiranih prioriteta područja izdvojeno je 12 projekata od strateškog značaja:

- Centar kompetencija za aluminij (Razvojno inovacijski centar AluTech, ustanova za poticanje poduzetništva, istraživanje i razvoj),
- Centar za razvoj marikulture (Razvojno inovacijski centar AluTech, ustanova za poticanje poduzetništva, istraživanje i razvoj, Šibensko-kninska županija),
- Izgradnja ribarske luke u uvali Peleš, Rogoznica (Lučka uprava Šibensko-kninske županije),
- Centar suhozidne tradicijske gradnje (Šibensko-kninska županija),
- Turistička valorizacija tvrđave Sv. Nikole i kanala Sv. Ante (Javna ustanova Priroda Šibensko-kninske županije),
- Izgradnja nove zgrade Opće bolnice u Šibeniku (Šibensko-kninska županija, Opća bolnica Šibensko-kninske županije, Grad Šibenik),
- Razvoj širokopojasnog pristupa internetu u Šibensko-kninskoj županiji (Šibensko-kninska županija),
- Sanacije crne točke na području "Bare" u Gradu Kninu (Hrvatske vode, Šibensko-kninska županija, Grad Knin),
- Izgradnja brze ceste Šibenik – Drniš – Knin granica BiH s obilaznicama Drniša i Knina (Grad Šibenik, Grad Drniš, Grad Knin),
- Izgradnja i opremanje Inovacijskog središta (Veleučilište Marko Marulić, Grad Knin)
- Centar za digitalizaciju, obrazovanje i IT sektor u turizmu (Grad Šibenik, Šibensko-kninska županija),
- Revitalizacija prostora bivše vojarne „Krka“ kao receptivnog turističkog središta zaleđa Šibensko-kninske županije (Grad Knin).

III.III. Intervencijska logika i okvir za praćenje i vrednovanje

Plan razvoja Šibensko-kninske županije temelji se na strateški postavljenoj intervencijskoj logici koja omogućuje sustavno praćenje napretka mjerljivim pokazateljima te povezuje razvojne prioritete odnosno posebne ciljeve s mjerama i projektima usmjerenima na gospodarski, društveni i ekološki napredak regije.

Intervencijska logika Plana razvoja utemeljena je na razvojnim potrebama i potencijalima regije, s mjerama usmjerenim na ključne sektore sinergijom strateških i lokalnih inicijativa. Projekti od strateškog značaja oblikovani su na način da odgovaraju suvremenim trendovima, uključujući digitalizaciju, održivost i otpornost zajednice, osiguravajući time višedimenzionalni učinak na razini gospodarstva, društva i okoliša.

Jedan od ključnih aspekata Plana razvoja je integrirani pristup, koji obuhvaća koordinaciju i povezivanje različitih sektora i tematskih područja kao što su društvo, gospodarstvo i okoliš. Takav pristup osigurava održivost i sinergiju između razvojnih ciljeva, čime se ostvaruje dugoročni razvojni učinak.

Okvir za praćenje i vrednovanje utemeljen je na procesima prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe posebnih ciljeva. Pokazatelji ishoda kao kvantitativni mjerljivi podaci definirani su na razini posebnih ciljeva temeljem popisa pokazatelja iz Biblioteke pokazatelja.

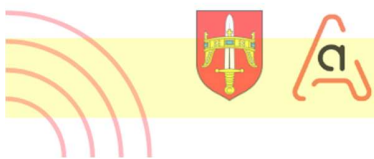
IV.III. Financijski okvir

Indikativni financijski okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine prikazuje procijenjena financijska sredstva potrebna za realizaciju posebnih ciljeva. Indikativni financijski okvir utemeljen je na procjeni potrebnih sredstava iz županijskog proračuna i drugim izvorima financiranja koji obuhvaćaju sredstva iz EU fondova, nacionalna proračunska sredstva javnih ustanova, državni proračun i druge.

Ukupna procjena troškova za 15 posebnih ciljeva iznosi 288.209.729,38 EUR s najvećim udjelima alociranim za ciljeve razvoja odgojno-obrazovnog sustava (35 %) i digitalne transformacije (24 %).

Cilj	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
1. Razvoj diversificiranog gospodarstva	584.046,72 €	597.545,29 €	607.698,59 €	738.475,81 €	876.791,69 €	1.035.599,97 €	4.440.158,07 €
2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	9.511.075,72 €	4.292.834,83 €	851.872,98 €	461.397,57 €	473.342,62 €	479.978,76 €	16.070.502,49 €
3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja	619.971,73 €	9.542.922,16 €	8.157.042,14 €	3.691.887,58 €	1.322.078,44 €	1.322.078,57 €	24.655.980,62 €
4. Razvoj kvalitetnog odgojno obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	16.931.877,10 €	16.834.088,13 €	16.902.760,50 €	16.939.088,59 €	16.939.088,86 €	16.939.089,12 €	101.485.992,30 €
5. Osnaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora	850.288,67 €	1.663.813,13 €	570.044,46 €	845.709,74 €	1.181.763,89 €	1.361.205,12 €	6.472.825,00 €
6. Pобољшanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga	6.512.858,72 €	5.984.648,48 €	5.985.711,86 €	5.985.711,86 €	5.985.711,86 €	5.985.711,86 €	36.440.354,64 €
7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju	191.784,46 €	191.784,46 €	191.784,46 €	287.676,69 €	345.212,02 €	421.925,81 €	1.630.167,89 €
8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelji i mlade	2.110,29 €	132.722,81 €	265.445,62 €	398.168,43 €	530.891,23 €	663.614,04 €	1.992.952,42 €
9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije	944.853,67 €	270.887,25 €	268.763,69 €	268.763,69 €	268.763,69 €	268.763,69 €	2.290.795,67 €
10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva	13.272,28 €	7.963.368,50 €	10.617.824,67 €	13.272.280,84 €	17.253.965,09 €	20.041.144,07 €	69.161.855,46 €
11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	4.993.342,62 €	2.439.605,95 €	2.416.737,54 €	2.416.737,54 €	2.416.737,54 €	2.416.737,54 €	17.099.898,73 €

12. Zelena i energetska tranzicija	24.553,72 €	83.615,37 €	138.695,33 €	252.173,34 €	320.525,58 €	598.579,87 €	1.418.143,21 €
13. Razvoj održive mobilnosti	968.876,50 €	829.517,55 €	842.789,83 €	802.972,99 €	802.972,99 €	802.972,99 €	5.050.102,86 €
14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja	/	/	/	/	/	/	/
15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva	/	/	/	/	/	/	/

IV. Metodološki pristup

Metodološki pristup vrednovanja tijekom provedbe, prikazan u nastavku poglavlja, uz opis postupka vrednovanja, sadrži prikaz kriterija vrednovanja te s istima povezanih evaluacijskih pitanja, kao i identifikaciju ključnih rizika i eventualnih ograničenja metodološkog pristupa.

IV.1. Opis postupka vrednovanja

Metodološki pristup vrednovanja tijekom provedbe u pogledu metoda i tehnika prikupljanja podataka podrazumijevao je sljedeće:

- analizu sekundarnih izvora odnosno dostupne dokumentacije:
 - Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine,
 - Izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2022. godinu,
 - Izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2023. godinu,
 - Nacrt Izvješća o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2024. godinu,
 - Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja tijekom izrade Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine.
- primarno istraživanje, odnosno participativne aktivnosti:
 - provedba intervjua s ključnim dionicima, članovima Partnerskog vijeća, s ciljem stjecanja dubinskih uvida u dinamiku provedbe akta strateškog dokumenta,
 - redovna komunikacija sa Šibensko-kninskom županijom i Javnom ustanovom Razvojna agencija Šibensko-kninske županije.

Tijek provedbe postupka vrednovanja operativno je podrazumijevao tri faze:

1. definiranje metodologije prikupljanja i analize podataka, utvrđivanje pitanja za vrednovanje i detaljnog plana rada i aktivnosti tima za vrednovanje,
2. analiza podataka i godišnjih izvješća o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine,
3. odgovor na evaluacijska pitanja te donošenje neovisne usporedbe i ocjene temeljem definiranih kriterija vrednovanja, razrada zaključaka i preporuka.

Sukladno navedenim operativnim fazama vrednovanja usklađene su i aktivnosti uključivanja Odbora za vrednovanje održanim izlaganjima u okviru kojih je predstavljena i obrazložena metodologija prikupljanja i analize podataka, uključujući i kriterije vrednovanja te evaluacijska pitanja. Zatim je Odboru za vrednovanje predstavljen tijek prikupljanja i analize podataka, s preliminarnim, odnosno konačnim zaključcima i preporukama vrednovanja tijekom provedbe.

IV.II. Kriteriji i pitanja za vrednovanje

Postupak vrednovanja tijekom provedbe proveden je temeljem opisanih metoda, uzevši u obzir tri obvezna i dva dodatna kriterija vrednovanja s pridruženim evaluacijskim pitanjima. Svrha odgovora na evaluacijska pitanja je omogućiti procjenu relevantnosti definiranog strateškog okvira i postavljenih posebnih ciljeva, uzimajući u obzir moguće promjene u širem socio-ekonomskom kontekstu. Također, cilj je ocijeniti stupanj ostvarenja posebnih ciljeva te, u skladu s time, procijeniti djelotvornost provedbe u odnosu na raspoložive resurse. Dodatnim kriterijima preliminarno je utvrđen širi učinak i održivost Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine.

Kriterij vrednovanja	Evaluacijska pitanja
Obavezni kriterij vrednovanja	
Relevantnost	Jesu li posebni ciljevi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. ostali relevantni tijekom razdoblja provedbe?
	Postoji li opravdanje za daljnji nastavak provedbe akata strateškog planiranja u odnosu na prvotno utvrđene razvojne potencijale i potrebe?
	Jesu li se okolnosti koje utječu na provedbu Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. izmijenile na način da isto generira potrebu za izmjenama ili prilagodbom posebnih ciljeva i/ili mjera?
Učinkovitost	Jesu li strateški i provedbeni okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. postavljeni na način da omogućavaju nastanak planiranih promjena u okolini, odnosno da se ostvaruju definirani posebni ciljevi?
	Do koje su razine ostvareni posebni ciljevi, odnosno do koje se razine očekuje da će se ostvariti do kraja važenja akta strateškog planiranja?
Djelotvornost	Je li strateški okvir postavljen na način da se postižu očekivani rezultati s planiranim resursima?
	Je li djelotvornost u segmentu financijskih resursa u skladu s planiranim financijskim okvirom? Ukoliko ne, koji je razlog odstupanja?
Dodatni kriteriji vrednovanja	
Učinak	Je li provedba akta strateškog planiranja do sredine razdoblja rezultirala značajnim, pozitivnim ili negativnim, planiranim ili neplaniranim, srednjoročnim i dugoročnim promjenama u društvu? <i>Kriterij učinka će biti u potpunosti primjenjiv, odnosno može biti vrednovan nakon provedbe akta strateškog planiranja (naknadno vrednovanje), pa se evaluacijsko pitanje odnosi na procjenu u pogledu do sada realiziranih mjera/aktivnosti/projekata.</i>
Održivost	Jesu li planirani/utvrđeni financijski, ekonomski, društveni, ekološki i institucionalni kapaciteti potrebni za održavanje pozitivnih ishoda i učinaka provedbe akta strateškog planiranja? <i>Kriterij održivosti će biti u potpunosti primjenjiv, odnosno može biti vrednovan nakon provedbe akta strateškog planiranja (naknadno vrednovanje), pa se evaluacijsko pitanje odnosi na procjenu u pogledu do sada realiziranih mjera/aktivnosti/projekata.</i>

IV.III. Rizici

Odabrani metodološki pristup vrednovanja tijekom provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine predstavlja standardizirani pristup evaluaciji akata strateškog planiranja, definiran Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023).

Opisani metodološki pristup pretpostavlja određene rizike, odnosno potencijalna ograničenja tijekom njegove primjene. Identificirana ograničenja metodološkog pristupa koja mogu predstavljati eventualne rizike jesu:

- teškoće/nemogućnost u prikupljanju potrebne dokumentacije i izvještaja,
- nedostupnost podataka i mjerljivih pokazatelja,
- nedostatan odaziv ključnih dionika u participativnim aktivnostima.

Sukladno procjeni vjerojatnosti pojave određenog rizika identificirane su mjere izbjegavanja/ublažavanja istih. Za potencijalni rizik vezan uz (1) teškoće/nemogućnost u prikupljanju potrebne dokumentacije i izvještaja, implementirana je mjera izbjegavanja inicijalnim mapiranjem potrebne dokumentacije i izvora na kojima se temelji vrednovanje. Nadalje, vezano uz (2) nedostupnost podataka i mjerljivih pokazatelja izvršen je preliminarni pregled godišnjih izvješća o provedbi s ciljem osiguravanja pravovremenog pristupa podacima. Završno, u kontekstu izbjegavanja/ublažavanja rizika (3) nedostatnog odaziva ključnih dionika u participativnim aktivnostima, realizirana je intenzivna suradnja sa Šibensko-kninskom županijom kao nositeljem procesa vrednovanja u segmentu osiguravanja sudjelovanja ključnih dionika.

V. Nalazi

V.I. Pokazatelji uspješnosti

Kvantitativni nalazi vrednovanja tijekom provedbe odnose se na pregled empirijskih podataka relevantnih za odgovore na evaluacijska pitanja i odnose se na pregled definiranih pokazatelja uspješnosti te podataka o ostvarenim vrijednostima.

Oznaka pokazatelja	Naziv pokazatelja	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost 2023.	Ostvarena vrijednost 2024.
Posebni cilj 1. Razvoj diversificiranog gospodarstva					
OI.02.1.06	Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća, %	9,30 %	9,30 %	9,90 %	n/p
OI.02.4.26	Produktivnost rada mjerena kao prihod po zaposlenome, u eurima	74,54	88,38	91,30	104,49
OI.02.8.17	Noćenja u turističkim smještajnim objektima	2.910.915,00	5.226.083,00	5.067.586,00	5.130.465
Posebni cilj 2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva					
OI.02.12.17	Ulovi - glavna ribolovna područja, u tonama	8.480.162,00	8.244.457,79	8.244.457,79	n/p
OI.02.12.77	Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	5.579	5.183	4.996	4.884
OI.02.12.10	Područje pod ekološkom poljoprivredom, ha	5.760,30	7.271,11	7.916,00	8.580,00
Posebni cilj 3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja					
OI.02.8.26	Udio zaposlenih u kulturnim djelatnostima u ukupnom broju zaposlenih (zapošljavanje u kulturi), %	4,50 %	4,50 %	4,43 %	4,50 %
OI.02.8.49	Broj posjetitelja ustanova u kulturi i kulturnih manifestacija na području županije	111.706,00	250.340,00	211.422,00	399.795,00
Posebni cilj 4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva					
OI.02.2.60	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52	49	50	50
OI.02.2.33	Omjer učenika i studenata prema nastavnicima i akademskom osoblju prema razini obrazovanja, %	4,70 %	4,70 %	4,70 %	4,50 %
OI.02.2.17	Postotak stanovništva školske dobi upisanih u više obrazovanje od srednjeg obrazovanja, %	35,70 %	n/p	36,03 %	35,90 %

Posebni cilj 5. Osaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora					
OI.02.7.35	Broj novih e-usluga za građane	0	0	0	14
OI.02.13.29	Broj aktivnih udruga na području županije	1.385	1.393	1.398	1.155
OI.02.7.37	Broj korisnika e-usluga za poduzetnike	0	0	0	0
Posebni cilj 6. Poboljšanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga					
OI.02.5.04	Gustoća liječnika (na 10 000 stanovnika), broj liječnika	19,6	19,6	19,6	19,6
OI.02.3.70	Broj domova za starije osobe	4	4	7	7
OI.02.05.51	Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku, u eurima	25,74	25,74	67,49	23,17
Posebni cilj 7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju					
OI.02.05.50	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene, ha	0	0	0	1
OI.02.13.38	Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, %	16,70 %	30,30 %	30,30 %	52,50 %
Posebni cilj 8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade					
OI.02.13.21	Broj kućanstava i stambenih jedinica	102.835	141.256	141.256	133.930
OI.02.2.60	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	52	49	50	50
OI.02.13.25	Broj završenih stanova	247	374	593	907
Posebni cilj 9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije					
OI.02.16.57	Broj požara na 10 000 stanovnika	86,2	85,07	47,7	50,63
OI.02.11.43	Broj prometnih nesreća	877	877	1.168	1208
Posebni cilj 10. Digitalna transformacija društva i gospodarstva					
OI.02.7.21	Mobilni širokopojasni pristup, %	94,70 %	94,70 %	94,70 %	94,70 %
OI.02.7.22	Brzi širokopojasni pristup, %	18,10 %	25,40 %	27,00 %	27,00 %
OI.02.7.05	Kućanstva sa širokopojasnim pristupom, %	52,10 %	55,10 %	51,70 %	51,70 %
Posebni cilj 11. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima					
OI.02.6.11	Kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu, %	97 %	98 %	99 %	98 %
OI.02.6.62	Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku, u kunama	53,31	52,84	49,22	28,20

Posebni cilj 12. Zelena i energetska tranzicija					
OI.02.6.18	Stupanj recikliranja komunalnog otpada, %	12,10 %	12,10 %	12,10 %	12,10 %
OI.02.6.65	Ostvareni gubici u vodovodnoj mreži, %	50-80 %	50-80 %	50-80 %	50-80 %
OI.02.6.37	Potrošnja primarne energije, TJ	5.919,30 TJ	6.304,10 TJ	6.304,10 TJ	6.304,10 TJ
Posebni cilj 13. Razvoj održive mobilnosti					
OI.02.11.24	Ukranci i iskrcani putnici u svim lukama prema smjeru putovanja	105.172	381.572	410.951	414.444
OI.02.11.44	Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	39	67	67	70
Posebni cilj 14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko planinskih područja					
OI.02.13.36	Broj JLS koje imaju indeks razvijenosti ispod 100	15	15	11	11
OI.02.13.22	Udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije, %	4,10 %	4,10 %	4,10 %	4,10 %
Posebni cilj 15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva					
OI.02.13.09	Stanovništvo koje živi u područjima s integriranim strategijama urbanog razvoja	52.464	48.494	48.494	48.494
OI.02.14.55	Ugovorena sredstva fondova EU u BDP -u županije, %	0,00 %	0,10 %	0,10 %	24,01 %
OI.02.4.28	Ocjena konkurentnosti županije u odnosu na EU regije, %	55,10 %	55,10 %	77,00 %	77,00 %

Odabir pokazatelja uspješnosti u okviru akta strateškog planiranja ključan je za praćenje napretka prema postavljenim posebnim ciljevima. Pokazatelji pružaju uvid u ostvarene rezultate i omogućuju evaluaciju učinkovitosti planiranih mjera i ciljeva. Sustav praćenja definiran je temeljem Biblioteke pokazatelja u formi pokazatelja ishoda, koji omogućavaju praćenje, izvještavanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog posebnog cilja. Na razini Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine definirano je ukupno 39 pokazatelja s dva ili tri pokazatelja po pojedinom posebnom cilju.

Praćenje dinamike ostvarenja vrši se na godišnjoj razini, službenim predloškom koji uz početnu i ciljanu vrijednost sadrži ostvarenu vrijednost u referentnoj godini te pripadajući izvor navedenog podatka. Izvori podataka širokog su spektra i odnose se na javno dostupne izvore nacionalne baze podataka (25 pokazatelja) te vlastitih izvora Šibensko-kninske županije i jedinica lokalne samouprave (14 pokazatelja). Pregledom izvora podataka utvrđeno je da su za dio pokazatelja, unatoč dostupnosti službenih evidencija na nacionalnoj razini, korišteni alternativni izvori, odnosno provedeno pojedinačno prikupljanje podataka od strane Šibensko-kninske županije, nadležnih upravnih tijela i jedinica lokalne samouprave. Navedeni pristup djelomično narušava koherentnost u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem na nacionalnoj razini u pogledu relevantnosti podataka. Navedeno se konkretno odnosi na sljedeće pokazatelje:

- **OI.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije**, s pripadajućim izvorom *Šibensko-kninska županija, UO za opću upravu, Odsjek za opću upravu (2024.)*, umjesto kojeg je moguće koristiti Registar udruga, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije¹;
- **OI.02.13.38 Udio udruga koje promiču sport i zdrav način života u ukupnom broju aktivnih udruga u županiji, %**, s pripadajućim izvorom *Šibensko-kninska županija, UO za opću upravu, Odsjek za opću upravu (2024.)*, umjesto kojeg je moguće koristiti Registar udruga, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, s mogućnosti pregleda udruga prema području djelovanja i djelatnosti;
- **OI.02.7.22 Brzi širokopojasni pristup, %**, s pripadajućim izvorom *UO za pomorstvo, promet i otočni razvoj ŠKŽ*, umjesto kojeg je moguće koristiti GIS preglednik Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti²;
- **OI.02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada, %**, s pripadajućim izvorom *UO za zaštitu okoliša i komunalne poslove ŠKŽ*, umjesto kojeg je moguće koristiti Izvješće o komunalnom otpadu³.

Uz navedene, za pokazatelj **OI.02.13.22 Udio stanovništva koje živi na otocima u ukupnom broju stanovnika županije, %** kao izvor podataka korišten je nacionalni Popis stanovništva, unatoč mogućnosti korištenja ažurnijih podataka Državnog zavoda za statistiku, u okviru godišnje procjene stanovništva.

¹ <https://registri-npo-mpu.gov.hr/#!udruge>

² <https://ekarta.hakom.hr/portal/apps/sites/#/interaktivni-gis-portal>

³ <https://isgo-portal.mingor.hr/hr/izvjesca/izvjesca-o-komunalnom-otpadu>

Nadalje, pri izradi Nacrta Izvješća o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2024. godinu, utvrđeni su izazovi s praćenjem vezani uz dostupnost podataka, što je kompenzirano preuzimanjem ostvarene vrijednosti iz 2023. godine.

Općenito, sukladno provedenoj analizi do sredine važenja akta strateškog planiranja zaključeno je kako većina pokazatelja odražava ključne razvojne prioritete i relevantne sektore. Ipak, postoji prostor za poboljšanja u preciznijem definiranju pojedinih pokazatelja kako bi se osigurao bolji uvid u stvarni utjecaj određenih mjera, posebice u sektorima koji pokazuju stagnaciju ili pad.

Pokazatelji razvoja diversificiranog gospodarstva, poput udjela MSP-ova u odnosu na ukupni broj poduzeća te produktivnosti rada (prihod po zaposlenome), ključni su za praćenje gospodarske dinamike. Međutim, treći pokazatelj vezan za turizam ukazuje na prekomjernu ovisnost o jednoj grani gospodarstva. Iako cjelogodišnji turizam predstavlja željeni cilj, ovaj indikator nije nužno pokazatelj diversifikacije gospodarstva i razvoja cjelogodišnjeg turizma. Specifično, kao pokazatelj ishoda utvrđen je pokazatelj (O1.02.8.17) *Noćenja u turističkim smještajnim objektima* koji ne omogućava adekvatno praćenje turističkih tokova na godišnjoj razini, zbog čega je identificirana potreba za (neformalnom) dodatnom razradom pokazatelja i praćenjem udjela dolazaka i noćenja u turističkim smještajnim objektima izvan razdoblja visoke sezone, u odnosu na cijelu godinu. Također, definiranje početne vrijednosti pokazatelja temeljem podataka iz pandemijske 2020. godine ne pruža potpunu sliku, odnosno realno početno stanje.

U razvoju konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva, pokazatelj ulova u glavnim ribolovnim područjima ukazuje na negativni trend smanjenja ulova. Slično je s brojem poljoprivrednih proizvođača, gdje je evidentirano smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava upisanih u Upisnik. Istovremeno, za tumačenje pokazatelja potrebno je uzeti u obzir provedene izmjene zakonske regulative kojima su obiteljska poljoprivredna gospodarstva podijeljena na tržišno orijentirana, odnosno OPG-ove koji se bave komercijalnom poljoprivrednom proizvodnjom te na ona koja poljoprivredne aktivnosti provode isključivo za osobne potrebe (SOPG). Povećanje površine pod ekološkom poljoprivredom pozitivan je pokazatelj iz perspektive dugoročne održivosti te prilagodbe tržišnim trendovima i rastućoj potražnji za ekološki proizvedenim poljoprivrednim proizvodima. U tom kontekstu, pokazatelj je ocijenjen kao povoljan i mjerljiv indikator razvoja poljoprivrede, ali i održivog razvoja općenito.

Pokazatelj povećanja broja posjetitelja kulturnih ustanova bilježi pozitivan trend, no istovremeno ukazuje na snažnu povezanost sektora kulture s turizmom, odnosno ovisnost o turističkom prometu. Uz to, uzevši u obzir godinu definiranja početne vrijednosti (2019. godina), djelomično je narušena relevantnost pokazatelja, zbog vremenskog odmaka.

Nadalje, u razvoju kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava, smanjenje broja dječjih vrtića može ukazivati na pad potražnje, odnosno broja upisane djece, ali također na poboljšanu organizaciju sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Specifično, iako je u referentnom razdoblju evidentirano smanjenje broja dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja, povećan je broj upisane djece i broj zaposlenih u istima, što ukazuje na povećanje

obuhvata djece uslugom predškolskog odgoja i obrazovanja te povećanje kvalitete programa. U tom kontekstu, pokazatelj nije u potpunosti relevantan, odnosno ne održava stvarno stanje, zbog čega je za tumačenje istog, i praćenje razvoja sustava odgoja i obrazovanja potrebno uzeti u obzir dodatne podatke⁴.

U osnaživanju kapaciteta i modernizaciji javne uprave i civilnog sektora, broj novih e-usluga je značajan indikator povećanja kvalitete i pristupačnosti lokalne i regionalne samouprave kao servisa građanima. Broj aktivnih udruga kao indikator razvijenosti civilnog društva utemeljen je na realnim podacima i jednostavan za praćenje u kontekstu dostupnosti relevantnih izvora.

Nadalje, kod povećanja kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade, pokazatelj broja dječjih vrtića ponavlja se te djelomično održava razinu dostupnosti usluge ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Pokazatelj broja završenih stanova i kućanstava daje dobar uvid u urbani razvoj i stambenu politiku, no ne odražava nužno dostupnost i priuštivost stanovanja mladim obiteljima. Ipak, u odnosu na dostupne pokazatelje u Biblioteci pokazatelja, isti je ocijenjen kao konceptualno zadovoljavajući.

Jačanje otpornosti i sigurnosti, mjereno brojem požara i brojem prometnih nesreća, pruža uvid u sigurnosnu situaciju, ali ne odražava u potpunosti otpornost zajednice. Nadalje, razvoj održivog sustava zaštite okoliša, mjereno brojem kupališta s izvrsnom kvalitetom vode i visinom rashoda za zaštitu okoliša po stanovniku, pružaju relevantne informacije o razini očuvanja prirodnih resursa.

Razvoj održive mobilnosti, uz ostale pokazatelje mjereno brojem javnih električnih punionica, predstavlja relevantan i mjerljiv pokazatelj koji održava energetske tranziciju u sektoru prometa.

Poticanje ravnomjernog razvoja cjelokupnog prostora županije, odnosno razvoja i razvoj pametnih i održivih gradova i sela također imaju adekvatne, relevantne i mjerljive pokazatelje koji održavaju ključne razvojne ciljeve – smanjenje razvojnih dispariteta i demografsku revitalizaciju.

Završno, provedena analiza pokazuje da su pokazatelji ishoda u najvećoj mjeri dobro postavljeni i omogućuju praćenje ključnih aspekata razvoja, odnosno odražavaju posebne ciljeve. S druge strane, kod određenih posebnih ciljeva identificirana je potreba za dodatnom razradom i specifičnijim praćenjem promjena. Primjerice, pokazatelji povezani s gospodarskim kretanjima koji se oslanjaju na turističke pokazatelje, mogu prikriti slabiji napredak u drugim sektorima poput industrije i IT sektora.

Analiza uspješnosti pokazatelja do sredine razdoblja važenja akta strateškog planiranja pokazuje značajan napredak u većini sektora, dok su neki sektori, poput poljoprivrede, ribarstva te zelene i energetske tranzicije, suočeni s izazovima. Usporedba planiranih i ostvarenih vrijednosti ukazuje na to da su neki ciljevi ostvarili željeni rezultat, dok su drugi ispod očekivanja, što upućuje na potrebu za dodatnim intervencijama. Prilagodba gledišta određenih pokazatelja, uz uzimanje u obzir njihovih uzroka, ključni su za osiguranje da posebni ciljevi budu ostvareni do kraja važenja Plana.

⁴ Broj upisane djece, obuhvat djece jasličke i vrtičke dobi programom ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

V.II. Odgovori na evaluacijska pitanja

Nalazi vrednovanja tijekom provedbe, utemeljeni na statističkim i empirijskim podacima i dokazima relevantnim za odgovore na pitanja za vrednovanje, formulirani su kao odgovori na pitanja za vrednovanje. Odgovori na utvrđena evaluacijska pitanja omogućavaju procjenu temeljem kriterija vrednovanja, kao osnove za vrednovanje dokumenta.

I. kriterij vrednovanja – relevantnost

- *Jesu li posebni ciljevi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. ostali relevantni tijekom razdoblja provedbe?*

Strateški okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine na sredini razdoblja provedbe u najvećoj mjeri je i dalje relevantan. Relativno široko postavljen strateški okvir s četiri (4) prioriteta javnih politika i petnaest (15) povezanih posebnih ciljeva relevantan je i održava razvojne smjernice koje i tijekom razdoblja provedbe predstavljaju prioritete Šibensko-kninske županije. Dodatno, s obzirom na sveobuhvatnost, ocjenjuje se kako je strateški okvir relevantan ne samo za aktualno srednjoročno razdoblje, već i kao odgovor na dugoročne razvojne izazove.

Relevantnost prvog prioriteta javnih politika, *Konkurentno gospodarstvo*, ogleda se u kontinuiranom naglasku na jačanje malog i srednjeg poduzetništva, poticanje inovacija te unaprjeđenje poslovnog okruženja. Tijekom razdoblja provedbe Plana, kumulativno je vidljiv napredak u provedbi mjera vezanih uz stvaranje povoljnog i poticajnog poduzetničkog okruženja, no izazovi poput nedostatka kvalificirane radne snage i dalje su prisutni.

Drugi prioritet, *Održivo upravljanje prostorom i prirodnim resursima*, ostaje ključan zbog klimatskih promjena, potrebe za otpornijom infrastrukturom te održivim korištenjem prirodnih resursa. Posebni ciljevi vezani uz zaštitu okoliša, kružno gospodarstvo i energetska tranziciju prate nacionalne i europske politike, no dinamika provedbe varira ovisno o dostupnosti financijskih sredstava i institucionalnim kapacitetima. Fokus na održivost kao jednom od faktora otpornosti Šibensko-kninske županije vidljiv je integracijom načela održivog razvoja u sve prioritete Plana.

Treći prioritet, *Razvoj ljudskih potencijala i društvena kohezija*, dodatno je naglašen u kontekstu negativnih demografskih trendova i depopulacije te potreba tržišta rada. Mjere vezane uz obrazovanje, cjeloživotno učenje i dostupnost socijalnih usluga imaju dugoročnu važnost, a evaluacija pokazuje potrebu za snažnijim povezivanjem obrazovnih programa s potrebama gospodarstva i regionalnog tržišta rada. Povezano s tim, utvrđena je relevantnost posebnih ciljeva i u nadolazećem razdoblju, odnosno tijekom cijelog razdoblja važenja akta strateškog planiranja.

Četvrti prioritet, *Unaprjeđenje javne uprave i upravljanja razvojem*, ostaje temelj za učinkovitu provedbu posebnih ciljeva tijekom cijelog razdoblja provedbe. Digitalizacija, jačanje administrativnih kapaciteta i participativno upravljanje prepoznati su kao ključni faktori uspješne provedbe Plana s posebnom pozornosti na povezivanje sektorskih politika sa širim političkim, ekonomskim i društvenim okvirom, uz jasnu komunikaciju i koordinaciju među dionicima na svim razinama upravljanja.

Zaključno, posebni ciljevi definirani Planom razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine i dalje su relevantni te odgovaraju strateškim prioritetima regije. Istovremeno, utvrđeno je kako je za uspješnu provedbu Plana razvoja prioritetno kontinuirano praćenje promjena u širem gospodarskom, društvenom i političkom okruženju, a koje mogu utjecati na provedbu. Povezano s tim, osiguranje fleksibilnosti u provedbi omogućit će pravovremeno prepoznavanje potencijalnih izazova i prilika, čime će se osigurati učinkovitost i maksimalan učinak provedbe te dugoročna održivost razvojnih inicijativa.

- *Postoji li opravdanje za daljnji nastavak provedbe akata strateškog planiranja u odnosu na prvotno utvrđene razvojne potencijale i potrebe?*

Potreba daljnjeg nastavka provedbe utemeljena je na ključnim razvojnim potrebama koje zahtijevaju nastavak provedbe akta strateškog planiranja. Iako tijek provedbe ukazuje na višestruke pozitivne učinke kao posljedice provedenih intervencija, dio utvrđenih razvojnih potreba u svim razvojnim područjima (društvenom, gospodarskom te urbanom okruženju i okolišu) još uvijek je relevantan, što ukazuje i na daljnju relevantnost utvrđenih posebnih ciljeva i mjera, u odnosu na prvotno utvrđene razvojne potrebe i potencijale.

Specifično, prevladavanje razvojnog jaza između priobalnog dijela Županije te zaobalja s otocima, odnosno neujednačen stupanj razvijenosti, aspekt je za koji je u referentnom razdoblju evidentiran napredak. Smanjen je broj jedinica lokalne samouprave koje su kategorizirane kao potpomognuta područja, što je povezano s povećanjem indeksa razvijenosti istih i ukazuje na razvojni iskorak i smanjenje nejednakosti i dispariteta u stupnju razvijenosti na razini Županije. S druge strane, prostor cijele Županije i dalje se kategorizira kao potpomognuto područje, što upućuje na potrebu za daljnjim provedbama mjera za smanjenje teritorijalnih dispariteta i nejednakosti, s naglaskom na teritorijalnu koheziju, u skladu s ciljevima Kohezijske politike Europske unije.

Nadalje, u kontekstu gospodarskog okruženja, gdje je kao razvojna potreba prepoznata diverzifikacija gospodarstva, evidentirani su pozitivni pokazatelji produktivnosti rada. S druge strane, unatoč pozitivnim pokazateljima, razvojne potrebe i dalje ukazuju na potrebu za smanjenjem sezonalnosti tržišta rada i ostalim posljedicama vezanim uz prekomjeran značaj turizma u regionalnom gospodarstvu, što upućuje na važnost nastavka provedbe razvojnih mjera i intervencija. Povezano s tim, kao razvojna potreba gospodarskog sektora prvotno je istaknut razvoj cjelogodišnje turističke ponude, koja u referentnom razdoblju ostaje relevantna.

Vezano uz prvotno utvrđene razvojne potencijale – zaštićena prirodna područja i kulturnu baštinu, s obzirom na njihove karakteristike i značaj, isti predstavljaju dugoročno relevantne razvojne potencijale za koje je utvrđena daljnja potreba razvojnih mjera, odnosno njihova daljnja valorizacija.

Završno, iako je u ispunjenju pokazatelja, odnosno ostvarenju ciljeva evidentiran napredak⁵, prvotno utvrđene razvojne potrebe i potencijali i dalje su relevantni, što ukazuje na potrebu nastavka provedbe akata strateškog planiranja.

- *Jesu li se okolnosti koje utječu na provedbu Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. izmijenile na način da isto generira potrebu za izmjenama ili prilagodbom posebnih ciljeva i/ili mjera?*

Okolnosti koje utječu na provedbu Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine u određenim sektorima značajnije su se izmijenile, što se primarno odnosi na okolnosti u vanjskom okruženju, koje nisu pod izravnim utjecajem Županije, ali istovremeno imaju implikacije na tijek provedbe Plana.

Promjena okolnosti najizraženija je u regulatornom i zakonskom okviru, gdje su evidentirani čimbenici koji utječu na dinamiku provedbe Plana i/ili ulogu Šibensko-kninske županije kao nositelja određenih strateških projekata. Specifično, promjene u regulatornom okruženju odnose se na izmjene nadležnosti u sektoru zdravstva, odnosno prijenos vlasništva i osnivačkih prava općih bolnica s jedinica područne (regionalne) samouprave na razinu središnje države. Promjene navedenih okolnosti imaju izravan utjecaj na provedbu Plana, s obzirom da je kao projekt od strateškog značaja planirana Izgradnja nove zgrade Opće bolnice u Šibeniku, čiji je nositelj (bila) Šibensko-kninska županija, uz podršku Opće bolnice Šibensko-kninske županije te Grada Šibenika. Prijenos vlasničkih i osnivačkih prava dio je šire reforme zdravstvenog sustava s ciljem unaprjeđenja financijskog poslovanja i procesa nabave te upravljanja ljudskim resursima. Izmjene imaju značajne implikacije u pogledu uloge Šibensko-kninske županije u provedbi projekta, konkretno u financijskom i administrativnom upravljanju projektom, ali ne i u značaju projekta za područje Šibensko-kninske županije, odnosno pozicioniranju istog kao projekta od strateškog značaja.

Uz navedeno, u širem, međunarodnom i globalnom, socioekonomskom okruženju evidentiran je niz izmijenjenih okolnosti koje utječu na provedbu Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, od inflacije i porasta cijena energenata do nepovoljne geopolitičke situacije, koje se, u određenoj mjeri, mogu okarakterizirati kao ponavljajući izazovi. Ipak, inicijalno postavljeni strateški okvir, uz fleksibilan pristup provedbi uzima u obzir sve vanjske okolnosti, prilike i prijetnje, zbog čega iste ne utječu na relevantnost posebnih ciljeva i mjera Plana razvoja. Zaključno, provedenim vrednovanjem ocijenjeno je kako posebni ciljevi i mjere ostaju relevantni te promjene okolnosti ne generiraju potrebu za izmjenama ili prilagodbom posebnih ciljeva i/ili mjera.

⁵ Napredak u provedbi akta strateškog planiranja detaljnije je opisan u okviru vrednovanja prema kriteriju učinkovitosti.

II. kriterij vrednovanja – učinkovitost

- *Jesu li strateški i provedbeni okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. postavljeni na način da omogućavaju nastanak planiranih promjena u okolini, odnosno da se ostvaruju definirani posebni ciljevi?*

Strateški i provedbeni okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine postavljeni su na način koji omogućava ostvarenje planiranih promjena i definiranih ciljeva. Učinkovitost provedbe utemeljena je konciznoj izradi Plana razvoja, poštujući pritom načela točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti te primjeni *bottom-up* pristupa u strateškom planiranju uključivanjem svih relevantnih dionika i partnera. Nadalje, omogućavanje nastanka planiranih promjena, utemeljeno je na uvažavanju razvojnih specifičnosti cijelog područja obuhvata, odnosno teritorijalnih i razvojnih nejednakosti i uspostavi prilagođenog i fleksibilnog pristupa provedbi.

Učinkovitost provedbe Plana razvoja iz perspektive ostvarenje definiranih posebnih ciljeva, u najvećoj je mjeri pozitivno ocijenjena. Naime, većina pokazatelja ishoda, poput povećanja produktivnosti rada i razvoja ekološke poljoprivrede, ostvaruje pozitivne rezultate, dok su kod dijela posebnih ciljeva evidentirani stagnirajući trendovi, što ukazuje na potrebu za dodatnom pažnjom i boljom koordinacijom među dionicima. U cjelini, postavljeni strateški i provedbeni okvir omogućava ostvarenje planiranih promjena, ali je za ispunjenje svih pokazatelja ishoda, odnosno ostvarenje posebnih ciljeva do kraja važenja akta strateškog planiranja potreban dodatan fokus ključnih dionika i nositelja provedbe.

- *Do koje su razine ostvareni posebni ciljevi, odnosno do koje se razine očekuje da će se ostvariti do kraja važenja akta strateškog planiranja?*

Analiza ostvarenja posebnih ciljeva pokazuje da je napredak postignut u većini područja, ali s različitim stupnjem uspješnosti među pojedinim ciljevima i pokazateljima ishoda.

Posebni cilj razvoja diversificiranog gospodarstva bilježi opći napredak, pri čemu je došlo do rasta produktivnosti rada te povećanja broja noćenja u turističkim objektima. Međutim, dok turizam prednjači u doprinosu rastu gospodarstva, ključni pokazatelji kao što su broj MSP-ova i produktivnost rada rastu sporije, što ukazuje na potrebu za dodatnim mjerama podrške razvoju poduzetništva i inovacija u ne-turističkim sektorima. Dodatno, u odnosu na modalitet sustava praćenja i vrednovanja napretka u turističkom sektoru, kao pokazatelj ishoda utvrđen je pokazatelj (OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima) koji ne omogućava adekvatno praćenje turističkih tokova na godišnjoj razini, zbog čega je identificirana potreba za (neformalnom) dodatnom razradom pokazatelja i praćenjem udjela dolazaka i noćenja u turističkim smještajnim objektima izvan razdoblja visoke sezone, u odnosu na cijelu godinu.

Nadalje, razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva suočava se s izazovima jer dva od tri pokazatelja ne bilježe napredak. Naime, u referentnom razdoblju evidentirano je smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava i smanjenje ulova u ribarstvu, dok je s druge strane evidentiran

pozitivan trend rasta ekološke poljoprivrede. Poljoprivredne površine pod ekološkom poljoprivrednom u razdoblju od 2021. do 2024. godine povećane su s 5.760,30 ha, na 8.580,00 ha, što komplementarno s ciljevima zaštite okoliša i očuvanja prirodnih resursa, doprinosi održivom razvoju u cjelini. Nadalje, u sektoru kulture također je evidentiran djelomični napredak. Uz povećanje broja posjetitelja kulturnih ustanova kao pokazatelja valorizacije kulturnih potencijala, evidentirana je stagnacija broja zaposlenih u sektoru kulturnih i kreativnih industrija.

Učinkovitost provedbe posebnog cilja usmjerenog na razvoj odgojno-obrazovnog sustava bilježi relativno pozitivne pokazatelje, odnosno dinamiku provedbe. Broj upisanih u ustanove visokog obrazovanja bilježi pozitivne pokazateljem, dok omjer nastavnika prema učenicima pokazuje blagi pad. Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja promatran kvantitativnim pokazateljem je smanjen, iako navedeno nije utjecalo na broj upisane djece koja pohađaju programa predškolskog odgoja i obrazovanja.

Nadalje, jačanje kapaciteta javne uprave i civilnog sektora pokazuje slabiji napredak. Iako je broj aktivnih udruga blago porastao u 2023. godini, u 2024. godini bilježi pad za 230 udruga. Nagli pad broja udruga u Šibensko-kninskoj županiji s 1.398 na 1.155 u 2024. godini može ukazivati na administrativno brisanje neaktivnih udruga, financijske izazove, regulatorne promjene ili treće razloge.

U segmentu digitalne tranzicije javne uprave evidentiran je značajan pomak u razvoju e-usluga za građane, pri čemu je njihov broj u 2024. godini porastao s 0 na 14. Evidentirani napredak potvrđuje važnost prioriteta digitalne tranzicije putem razvoja e-usluga za građane. Unatoč pozitivnom trendu, broj e-usluga za poduzetnike ostao je nepromijenjen, što upućuje na potrebu za daljnjim naporima u unaprjeđenju digitalne podrške poslovnom sektoru.

Povećanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga pokazuje varirajuće trendove, ali kumulativno, od početka važenja akta strateškog planiranja, došlo je do smanjenja rashoda za zdravstvo. Istovremeno, stagnacija broja liječnika mjerena pokazateljem gustoće liječnika na 10.000 stanovnika ukazuje na dugoročan, sustavni izazov u osiguravanju stručnog zdravstvenog kadra, iako isto ne predstavlja izolirani problem Šibensko-kninske županije. S druge strane, od početka provedbe povećani su kapaciteti pružatelja socijalnih usluga skrbi za starije i nemoćne, otvaranjem novih domova za starije.

Daljnji ciljevi, promicanje zdravog i aktivnog života, povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelj i mlade, jačanje otpornosti i sigurnosti te digitalna transformacija društva i gospodarstva, pokazuju mješovite rezultate, gdje su određeni pokazatelji u pozitivnom trendu, a drugi zahtijevaju dodatne intervencije i fokus u nadolazećem razdoblju. Ciljevi vezani uz zaštitu okoliša i zelenu/energetsku tranziciju ukazuju na stagnaciju provedbe Plana, te je u nadolazećem razdoblju nužno realizirati razvojni iskorak, osobito u području gospodarenja otpadom, kroz povećanje udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i stupanj recikliranja. Sektor održive mobilnosti bilježi jasne pozitivne pomake, pri čemu je uz povećanje broja punionica za vozila na električni pogon ključno uvođenje usluge javnog linijskog prijevoza putnika na području Šibensko-kninske županije. Cilj usmjeren na

digitalnu transformaciju društva i gospodarstva, koji se mjeri prodorom širokopojasnog pristupa, bilježi stagnaciju u referentnom razdoblju. Ipak, uzimajući u obzir dinamiku provedbe projekta razvoja širokopojasne infrastrukture, očekuje se da će se pokazatelji ostvariti do kraja važenja akta.

Općenito, posebni ciljevi ostvareni su u različitim razinama, pri čemu je u nekim sektorima vidljiv kontinuirani napredak, dok su u drugima prisutni izazovi koji mogu ograničiti uspješnost postizanja ciljeva do kraja važenja akta strateškog planiranja. Ipak, svi posebni ciljevi Plana bilježe napredak u barem jednom pokazatelju ishoda, osim u posebnom cilju zelene i energetske tranzicije u kojem je evidentirana stagnacija, što predstavlja pozitivan indikator i ukazuje na učinkovitost provedbe. Slijedom toga, očekuje se da će, uz kontinuirano praćenje i fleksibilan pristup provedbi posebni ciljevi do kraja važenja akta strateškog planiranja biti ostvareni.

III. kriterij vrednovanja – djelotvornost

- *Je li strateški okvir postavljen na način da se postižu očekivani rezultati s planiranim resursima?*

Strateški okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine postavljen je na način da predviđa financijske i institucionalne te administrativne resurse potrebne za realizaciju posebnih ciljeva, odnosno ostvarenje pokazatelja ishoda. Institucionalni resursi, odnosno nositelji provedbe utvrđeni su za projekte od strateškog značaja, dok su financijski resursi utvrđeni kao ukupan procijenjeni trošak provedbe po posebnom cilju, s evidentiranom poveznicom na izvor financiranja u proračunu JP(R)S. Djelotvornost u provedbi posebnih ciljeva u odnosu na raspoložive resurse razlikuje se između posebnih ciljeva.

Sukladno godišnjim izvještajima o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine planirani ishodi i očekivani rezultati ostvaruju se sukladno raspoloživim resursima u kontekstu institucionalnih i administrativnih resursa, dok je u kontekstu financijskih resursa evidentirano odstupanje u odnosu na planirane resurse.

- *Je li djelotvornost u segmentu financijskih resursa u skladu s planiranim financijskim okvirom? Ukoliko ne, koji je razlog odstupanja?*

Djelotvornost provedbe Plana razvoja u segmentu financijskih resursa odstupa u odnosu na planirani financijski okvir, što je primarno povezano sa stopom inflacije kao uzrokom općeg rasta cijena. Navedeno je najizraženije u kontekstu provedbe projekata koji se odnose na infrastrukturu – izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje, kao područja intervencija u kojima realna tržišna cijena po provedenim postupcima nabave radova/usluga značajno odstupa od planiranog financijskog okvira.

IV. kriterij vrednovanja – učinak

- *Je li provedba akta strateškog planiranja do sredine razdoblja rezultirala značajnim, pozitivnim ili negativnim, planiranim ili neplaniranim, srednjoročnim i dugoročnim promjenama u društvu?*

Provedba Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine do sredine razdoblja već je rezultirala značajnim promjenama koje imaju dugoročne pozitivne učinke na šire društveno okruženje. Ključna ulaganja realizirana su u sektorima odgoja i obrazovanja te poljoprivrede,

gdje provedeni projekti prate nacionalne razvojne smjernice i rezultiraju dugoročnim promjenama u društvu, odnosno predstavljaju prekretnice u daljnjem razvoju.

U području odgoja i obrazovanja osiguravanje infrastrukturnih preduvjeta za jednosmjensku, odnosno cjelodnevnu nastavu primjer je provedenih intervencija koje imaju značajan pozitivan učinak na sustav odgoja i obrazovanja. Rezultati provedenih projekata ogledaju se u sveobuhvatnoj reorganizaciji sustava odgoja i obrazovanja u razdoblju nakon važenja akta strateškog planiranja, te se istovremeno prelijevaju na druge, povezane sektore. Specifično, projekt *Rekonstrukcija i dogradnja Osnovne škole Vodice*, usmjeren na rješavanje problema nedostatnih prostornih kapaciteta za odvijanje jednosmjenskog rada te prelazak odgojno-obrazovne ustanove na jednosmjenski rad i cjelodnevnu školu. Uz Osnovnu školu Vodice, Šibensko-kninska županija provodi ulaganja u još tri osnovne škole, *Rekonstrukciju, dogradnju i opremanje Područne škole Tribunj, Dogradnju školske sportske dvorene Osnovne škole Rogoznica te Dogradnju školske sportske dvorane Osnovne škole Pirovac*. Značajan, dugoročni učinak provedenih ulaganja ogleda se u osiguravanju kvalitetnijih uvjeta za učenje čime se rješava problem niske razine temeljne pismenosti, posebice učenika slabijeg socioekonomskog statusa. Uz to, uvođenjem jednosmjenske i cjelodnevne nastave omogućava se bolje usklađivanje radnih obaveza i obiteljskog života roditelja, čime se doprinosi demografskoj revitalizaciji.

Nadalje, značajan, dugoročni učinak ostvaren je provedbom projekta izgradnja sustava javnog navodnjavanja Donje Polje – Jadrtovac. Projekt je obuhvatio bruto površinu od 309 hektara poljoprivrednog zemljišta, a za potrebe navodnjavanja realiziran je zahvat vode na izvoru Ribnik te su izgrađene mikro-akumulacije Stražnice i Škevine putem kojih se osigurava dostatna količina vode za navodnjavanje projektnog područja. Značajan, dugoročan učinak projekta ogleda se u činjenici da projekt predstavlja prekretnicu u osiguravanju stabilnosti poljoprivredne proizvodnje i povećanju konkurentnosti proizvođača povećanjem poljoprivrednih površina pod navodnjavanjem, primarno radi smanjenja negativnog učinka suša. Uz to, kao rezultat projekta utvrđeno je kako je izvor vode većeg kapaciteta u odnosu na očekivane/planirane kapacitete što je stvorilo potencijal za planiranje druge faze projekte odnosno proširenja sustava, uključujući izgradnju dodatne akumulacije.

Zaključno, provedba Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine do sredine razdoblja već je pokazala značajan napredak u ključnim sektorima, a realizacijom pojedinačnih projekata potvrđuje se usmjerenost na održivost. Pozitivni učinci realiziranih ulaganja bit će dugoročno vidljivi, čime se doprinosi sveukupnoj održivosti razvoja Županije.

V. kriterij vrednovanja - održivost

- *Jesu li planirani/utvrđeni financijski, ekonomski, društveni, ekološki i institucionalni kapaciteti potrebni za održavanje pozitivnih ishoda i učinaka provedbe akta strateškog planiranja?*

Kriterij održivosti promatra se trajanjem, odnosno održavanjem pozitivnih ishoda i učinaka provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske za razdoblje 2021.-2027. godine nakon završetka razdoblja provedbe. U svrhu osiguravanja održivosti pozitivnih ishoda i učinaka provedbe planirani su i utvrđeni kapaciteti u ključnim područjima: financijskom, ekonomskom, društvenom, ekološkom i institucionalnom.

Institucionalna održivost učinaka provedbe osigurava se u fazi planiranja kada se utvrđuju institucionalni i upravljački kapaciteti potrebni za dugoročnu održivost rezultata. Uz Šibensko-kninsku županiju, institucionalne kapacitete predstavljaju Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, Razvojno inovacijski centar AluTech, jedinice lokalne samouprave te trgovačka društva i ustanove u vlasništvu županije, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Nadalje, financijski kapaciteti kojima se osigurava održivost učinaka provedbe odnose se primarno na županijski proračun, odnosno proračune jedinica lokalne samouprave, sukladno nadležnosti za provedbu pojedinačnih razvojnih inicijativa. Financijska održivost utvrđuje se pravovremenim planiranjem, minimalno na trogodišnjoj razini sukladno dinamici proračunskog planiranja, čime se osiguravaju dostatni financijski kapaciteti. Uz vlastite izvore, financijska održivost djelomično se oslanja i na izvore iz državnog proračuna, sukladno podjeli nadležnosti te na očekivane vanjske izvore (su)financiranja iz ESI fondova.

Ekološka, odnosno okolišna održivost počiva na provedbi projekata (1) izravno usmjerenih na očuvanje resursa i smanjenje negativnih utjecaja na okoliš te na (2) integraciji mjera održivosti i energetske učinkovitosti u sve projekte, kao neizravnog doprinosa. Povećanje površine pod ekološkom poljoprivredom, razvoj održive mobilnosti, unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom i očuvanje prirodnih resursa ključni su čimbenici kojima se osigurava dugoročna održivost učinaka provedbe akta strateškog planiranja, odnosno dugoročan održiv razvoj Šibensko-kninske županije.

Održivosti rezultata doprinijet će i šire društvene i ekonomske koristi koje se ostvaruju provedbom akta strateškog planiranja, odnosno proizlaze iz provedbe konkretnih aktivnosti, projekata i mjera. S društvenog aspekta, kapaciteti su povezani s izgradnjom jače zajednice ulaganjem u sustav odgoja i obrazovanja te socijalne i zdravstvene usluge, što uz povećanje kvalitete života doprinosi demografskoj revitalizaciji područja.

Završno, održivost pozitivnih ishoda i učinaka provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije ovisi o cjelovitom pristupu koji uključuje financijske, ekonomske, društvene, ekološke i institucionalne kapacitete. Sinergijsko djelovanje svih dionika, stabilnost financijskih izvora te strateška ulaganja u ključne sektore omogućuju dugoročnu održivost razvojnih ciljeva. Kontinuirano unaprjeđenje upravljačkih kapaciteta i međusektorska suradnja dodatno jačaju otpornost i prilagodljivost sustava, osiguravajući stabilan razvoj regije u skladu s načelima održivosti.

VI. Zaključci

Proces provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine do sredine razdoblja provedbe ocjenjuje se kao relativno uspješan, u odnosu na primijenjene kriterije vrednovanja – relevantnost, učinkovitost, djelotvornost, učinak i održivost. Uspješnost provedbe akta strateškog planiranja u nastavku je prikazana kroz odgovore na evaluacijska pitanja, a koji su utemeljeni na vrednovanju nalaza i analizi podataka.

U pogledu kriterija **relevantnosti**, ocijenjeno je kako je Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine relevantan te kako posebni ciljevi odražavaju inicijalno utvrđene razvojne potrebe i potencijal. Iako su do sredine razdoblja važenja akta ostvareni pozitivni učinci, pokazatelji nisu ispunjeni, što zahtjeva nastavak provedbe akta strateškog planiranja. Uz to, u vanjskom okruženju uočene su okolnosti koje utječu na dinamiku provedbe Plana razvoja, ali je ocijenjeno kako iste ne generiraju potrebu za izmjenama akta strateškog planiranja.

Nadalje, u odnosu na kriterij **učinkovitosti**, ocijenjeno je kako strateški i provedbeni okvir Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine omogućava realizaciju posebnih ciljeva, odnosno ostvarenje planiranih promjena. U referentnom razdoblju većina ciljeva bilježi napredak, iako se uspješnost provedbe razlikuje među područjima, no sumarni zaključak je kako se očekuje da će svi posebni ciljevi do kraja razdoblja provedbe biti ostvareni.

Djelotvornost strateškog okvira, kao kriterija temeljem kojeg se procjenjuje postizanje najboljih ishoda i učinaka u odnosu na raspoložive resurse, ocijenjena je bolje u pogledu institucionalnih i administrativnih resursa, dok provedba u segmentu financijskih resursa nije u potpunosti usklađena s planiranim financijskim okvirom. Odstupanje proizlazi iz širih inflacijskih trendova i očituje se primarno u infrastrukturnim projektima, gdje troškovi značajno premašuju inicijalno planirane iznose.

U okviru primijenjenog kriterija **učinka**, kojim se utvrđuje krajnji utjecaj provedbe akta strateškog planiranja i dugoročne društvene promjene, ocjenjuje se kako Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine do sredine važenja akta već ostvaruje dugoročne učinke čiji značaj će utjecati na daljnje procese strateškog planiranja.

Povezano s tim, za kriterij **održivosti**, u pogledu dugoročnog trajanja pozitivnih ishoda ocijenjeno je kako su u najvećoj mjeri osigurani ključni resursi na kojima se temelji održivost – financijski i ekonomski, društveni, institucionalni i ekološki.

Nadalje, za pokazatelje uspješnosti, kao ključne empirijske podatke relevantne za odgovore na evaluacijska pitanja, ocijenjeno je kako su u najvećoj mjeri dobro postavljeni te omogućavaju praćenje provedbe akta strateškog planiranja. Ipak, evidentirana su ograničenja u pogledu relevantnosti izvora, kao i potreba za promatranjem šireg konteksta, radi preciznijeg mjerenja napretka po pojedinom posebnom cilju. Naime, visoka razina strukturiranosti Biblioteke pokazatelja kao izvora istih, djelomično ograničava izbor pokazatelja, pa za pojedine posebne ciljeve isti ne održavaju stvarno stanje, odnosno ne prate specifične parametre posebnih ciljeva.

Prostor za poboljšanje upravljanja provedbom akta strateškog planiranja identificiran je u sljedećim područjima:

- **kvaliteta sadržaja**, gdje je preporučeno neformalno uvođenje alternativnih pokazatelja i/ili promatranje šireg konteksta pojedinih pokazatelja ishoda, radi preciznog praćenja provedbe po posebnim ciljevima. Uz navedeno, preporuča se revizija izvora ostvarenih vrijednosti po pojedinom pokazatelju, u kontekstu usmjeravanja na javno dostupne izvore, standardizirane na nacionalnoj razini, uzevši pritom u obzir konzistentnost izvještavanja o provedbi.
- **upravljanje provedbom**, preporuča se istaknutija uloga Partnerskog vijeća, posebno dionika koji predstavljaju upravna tijela i institucije nositelje strateških projekata, što bi omogućilo bolju koordinaciju među dionicima, povećanje odgovornosti za provedbu projekata i povećanje transparentnosti upravljanja provedbom.
- **daljnji procesi strateškog planiranja**, u okviru nadolazećih procesa strateškog planiranja, osobito u sljedećem ciklusu kratkoročnog planiranja definiranom Provedbenim programom za razdoblje 2025.–2029., potrebno je sustavno obuhvatiti sva moguća odstupanja unutar strateškog okvira. Time će se omogućiti preciznije povezivanje financijskog plana s izvorima financiranja i osigurati veća učinkovitost provedbe.

VII. Pouke postupka vrednovanja (engl. *lessons learned*)

Proces srednjoročnog vrednovanja Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, uz zaključke vezane uz uspješnost provedbe akta strateškog planiranja i preporuke za unaprjeđenje daljnjeg upravljanja provedbom, donio je i šire, konceptualne pouke primjenjive u planiranju, oblikovanju i provedbi javnih politika općenito.

- Srednjoročna relevantnost strateškog okvira u velikoj mjeri ovisi o precizno definiranim unutarnjim snagama i slabostima, te vanjskim prilikama i prijetnjama. Utvrđivanje svih okolnosti koje utječu na provedbu akta strateškog planiranja, posebice vanjskih okolnosti umanjuje vjerojatnost pojave negativnih učinaka koji utječu na provedbu, usporavaju tijek ili onemogućavaju realizaciju ciljeva. Povezano s tim, pravovremeno utvrđivanje vanjskih faktora i rizika omogućava definiranje mjera prilagodbe i ublažavanja.
- Fleksibilniji pristup sustavu praćenja i vrednovanja koji dosljedno odražava definirane posebne ciljeve omogućava precizno praćenje napretka i uspješnosti provedbe akta strateškog planiranja.
- Primjena digitalnih alata u praćenju provedbe doprinosi učinkovitijem prikupljanju i obradi podataka, unapređuje izvještavanje te olakšava donošenje odluka temeljenih na relevantnim informacijama.
- Provedba evaluacije jedan je od ključnih alata daljnjeg oblikovanja javnih politika, koje se temelji na realiziranim rezultatima. Analiza i vrednovanje provedbe akata strateškog planiranja doprinose kvaliteti strateškog planiranja, kontinuitetu i nadogradnji u provedbi specifičnih javnih politika, uočavanju eventualnih ograničenja u predviđenim resursima, te slijedom toga unaprjeđenju kvalitete upravljanja razvojem u nadolazećim razvojnim ciklusima.
- Nadolazeći ciklus kratkoročnog strateškog planiranja, odnosno izradu Provedbenog programa Šibensko-kninske županije za razdoblje 2025.-2029. godine potrebno je uskladiti s Planom razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, kao srednjoročnim strateškim aktom.

VIII. Preporuke

Preporuke provedenog srednjoročnog vrednovanja utemeljene su na ključnim nalazima, odgovorima na evaluacijska pitanja i analizi pokazatelja uspješnosti, te proizlaze iz ključnih zaključaka o uspješnosti provedbe akta strateškog planiranja. Preporuke se odnose na kvalitetu sadržaja i upravljanje provedbom, a strukturirane su tako da je za svaku preporučenu aktivnost utvrđena odgovornost za provedbu te rok realizacije.

I. Preporuka

Preporučena radnja: Detaljniji pristup praćenju pokazatelja uspješnosti

- *Temeljem analize primjerenosti odabranih pokazatelja uspješnosti i podataka o ostvarenim vrijednostima preporuča se preciznije definiranje pojedinih pokazatelja, kako bi se osigurao bolji uvid u stvarni utjecaj određenih mjera, aktivnosti i projekata. S obzirom na to da su pokazatelji definirani u okviru službene Biblioteke pokazatelja, preporuča se da se detaljniji pristup praćenju pokazatelja uspostavi na neformalnoj razini. Konkretno preporučene aktivnosti odnose se na analizu šireg konteksta po pojedinom posebnom cilju kako bi izbjeglo donošenje krivih zaključaka. Primjerice, vezano uz pokazatelj „Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja“ (O1.02.2.60) u okviru kojeg je u referentnom razdoblju evidentirano smanjenje, promatranjem šireg konteksta utvrđuje se kako je istovremeno povećan broj upisane djece i broj zaposlenih u dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama koje ostvaruju programe predškolskog odgoja.*

Odgovornost za provedbu

- *Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije*

Rok za provedbu

- *Neposredna provedba, na godišnjoj razini, do kraja razdoblja važenja akta strateškog planiranja*

II. Preporuka

Preporučena radnja: Revizija izvora podataka za praćenje ostvarenih vrijednosti pokazatelja ishoda

- *Temeljem analize godišnjih izvješća o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županija za razdoblje 2021.-2027. godine, odnosno pregleda ostvarenih vrijednosti u referentnoj godini i pripadajućih izvora podataka, preporuča se revizija izvora podataka za pokazatelje za koje su javno dostupni izvori nadležnih tijela. Oslanjanjem na službene, javno dostupne izvore doprinijelo bi se standardizaciji praćenja i izvještavanja u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem na nacionalnoj razini te povećanju učinkovitosti cjelokupnog procesa. Pri implementaciji preporuke potrebno je uzeti u obzir konzistentnost u praćenju i izvještavanju,*

odnosno pri izradi idućeg godišnjeg izvještaja obrazložiti provedene izmjene u metodologiji praćenja i povezano s tim obrazložiti eventualna odstupanja.

Odgovornost za provedbu

- *Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije*

Rok za provedbu

- *Neposredna provedba, na godišnjoj razini, do kraja razdoblja važenja akta strateškog planiranja*

III. Preporuka

Preporučena radnja: Praćenje provedbe od strane Partnerskog vijeća

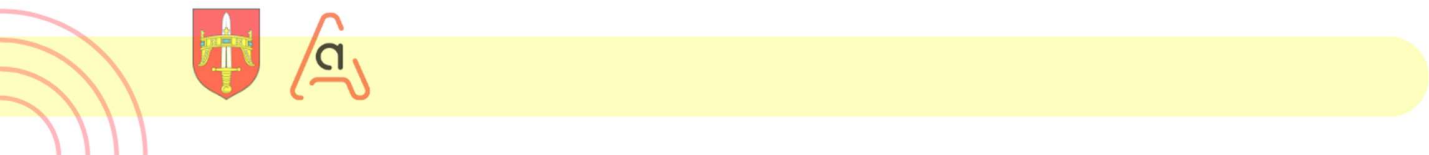
- *Preporuča se istaknutija uloga Partnerskog vijeća u praćenju provedbe akta strateškog planiranja, po uzoru na angažman u pripremi istog kroz održavanje redovnih koordinacija, kao faktora sinergijskog pristupa provedbi. Redovnom koordinacijom Partnerskog vijeća, s naglaskom na ključne dionike koji predstavljaju nositelje provedbe strateških projekata i mjera općenito, ostvario bi se pozitivan učinak na realizaciju istih i optimizaciju resursa.*

Odgovornost za provedbu

- *Partnersko vijeće*

Rok za provedbu

- *Neposredna provedba, periodički, do kraja razdoblja važenja akta strateškog planiranja*

Prilozi

Prilog I. Tim za vrednovanje

Tim za vrednovanje sastavljen je od dva stručnjaka različitih profesija, kao mješoviti tim sastavljen od unutarnjih i vanjskih stručnjaka, a osnovan je odmah po provedbi postupka nabave vanjskih stručnjaka.

Tim za vrednovanje čine:

Zoran Belak, ravnatelj Razvojno inovacijskog centra AluTech, ustanove za poticanje poduzetništva, istraživanje i razvoj

Mia Burić, viša savjetnica, Apsolon d.o.o.

Prilog II. Vremenik provedbe vrednovanja

Aktivnost	12/24		1/25				27/25				3/25			
	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Analiza akta strateškog planiranja	■	■	■											
Prikupljanje dokumentacije	■	■	■											
Definiranje metodologije			■	■	■									
Provedba intervjua s dionicima						■	■	■						
Prvo izlaganje											■			
Nacrt izvješća/privremeni zaključci												■		
Drugo izlaganje													■	
Izrada završnog izvješća													■	
Definiranje zaključaka i preporuka													■	
Usvajanje Izvješća														■

Prilog III. Opis korištene metodologije i ograničenja istraživanja

Metodološki okvir

Vrednovanje provedbe Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine temeljilo se na kombinaciji analize sekundarnih izvora i primarnih istraživanja. Sekundarni izvori obuhvaćali su relevantne strateške i evaluacijske dokumente, uključujući godišnja izvješća o provedbi Plana razvoja i izvješće o prethodnom vrednovanju. Primarno istraživanje provedeno je kroz intervjue s ključnim dionicima, članovima Partnerskog vijeća te redovnu komunikaciju s Naručiteljem.

Postupak vrednovanja odvijao se u tri faze: (1) definiranje metodologije i plana rada, (2) analiza prikupljenih podataka i godišnjih izvješća te (3) odgovor na evaluacijska pitanja i formulacija preporuka. Evaluacija je provedena prema pet kriterija: relevantnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, učinku i održivosti, čime se osigurala cjelovita procjena provedbe Plana razvoja.

Ograničenja istraživanja

Ograničenja mogu proizaći iz različitih izvora, poput pristupa podacima, resursi, vremenskih ograničenja, a mogu utjecati na širinu ili dubinu istraživanja. Njihovo je prepoznavanje i razumijevanje važno za pravilno tumačenje rezultata i izradu preporuka temeljenih na istraživačkom procesu.

Iako je metodologija Izvješća standardizirana i temeljena na Pravilniku o vrednovanju akata strateškog planiranja, postoje određena ograničenja metodološkog pristupa koja mogu predstavljati eventualne rizike:

- teškoće u prikupljanju potrebne dokumentacije i izvještaja,
- nedostupnost podataka i mjerljivih pokazatelja,
- nedostatan odaziv ključnih dionika u participativnim aktivnostima.

Identificirani rizici ublaženi su proaktivnim pristupom u prikupljanju podataka, dodatnim konzultacijama s dionicima i korištenjem alternativnih izvora informacija kako bi se osigurala relevantnost i pouzdanost provedenog vrednovanja. Ova ograničenja mogu utjecati na kvalitetu podataka i preciznost ocjena, no poduzete mjere ublažavanja osiguravaju da proces vrednovanja bude što učinkovitiji.

Prilog IV. Izvori podataka

- Plan razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine,
- Izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2022. godinu,
- Izvješće o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2023. godinu,
- Nacrt Izvješća o provedbi Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine za 2024. godinu,
- Završno izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja tijekom izrade Plana razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine,
- Intervjui s ključnim dionicima:
 - Upravni odjel za gospodarstvo, turizam, poljoprivredu, ruralni razvoj i EU fondove – pročelnica, Višnja Marasović,
 - Upravni odjel za prosvjetu, znanost, kulturu, sport i nove tehnologije – pročelnik, Marijo Huljev,
 - Upravni odjel za pomorstvo, promet i otočni razvoj – pročelnica, Martina Rak
 - Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i civilne stradalnike iz Domovinskog rata – pročelnik, Ante Čupić,
 - Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije – voditeljica Odjela za strateško planiranje i razvojne projekte, Katarina Golubić Pauk,
 - Razvojno inovacijski centar AluTech – ravnatelj, Zoran Belak.

